

หัวข้อการวิจัย : การพัฒนาทักษะชีวิต(การตัดสินใจ) รายวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รายวิชาสุขศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถระบุสมาชิกในครอบครัว ความรักความผูกพันของครอบครัว นักเรียนระบุสิ่งที่ชื่นชอบและความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถบอกลักษณะความแตกต่างของเพศชายและเพศหญิง และสามารถปฏิบัติตามหลักสุขบัญญัติแห่งชาติ ๑๐ ประการได้เพื่อให้ตนเองและครอบครัวมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ ๒ ชีวิตและครอบครัว มาตรฐาน พ ๒.๑ เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต และสาระที่ ๔ การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค มาตรฐาน พ ๔.๑ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ อธิบายสภาวะอารมณ์ ความรู้สึกที่มีผลต่อสุขภาพ

ผู้ทำการวิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ประสบปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน พบว่า ในปีการศึกษา ๒๕๖๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในเรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และ เรื่องการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ มีคะแนนรายจุดประสงค์ค่อนข้างต่ำขาดทักษะชีวิต(การตัดสินใจ) ทั้งนี้มีเหตุผลที่ค้นพบคือการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่เน้นการลงมือปฏิบัติ และการฝึกทักษะด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนขาดความสนใจและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง เกิดความเครียดและขาดความสุขในการเรียน ทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวทางหนึ่งส่งเสริมการลงมือปฏิบัติและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คือการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจ ได้ทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน เกิดทักษะในการคิด การค้นคว้า แสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำไปและเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะชีวิตรายวิชาสุขศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เรื่อง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และ เรื่องการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อันเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจของนักเรียนเพื่อตอบสนองสอยในสิ่งที่ตนอยากรู้จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ได้ค้นพบ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และ เรื่อง การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์
๒. เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และ เรื่อง การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
๓. เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต(การตัดสินใจ) ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.๑ ประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อ.ลับแล จ. อุตรดิตถ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๔๖ คน

๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๑ โรงเรียนพนมมาศพิทยากร อ.ลับแล จ. อุตรดิตถ์ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๒๓ คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

๒. ตัวแปร ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรม เรื่อง เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และ เรื่องการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ๑. ผลการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และ เรื่องการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์

๒. ทักษะชีวิต(การตัดสินใจ)

๓. เนื้อหาที่ใช้การวิจัย ได้แก่ เนื้อหาในวิชาสุขศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสาระที่ ๒ ชีวิตและครอบครัว มาตรฐานมาตรฐาน พ ๒.๑ และ สาระที่ ๔ การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค มาตรฐาน พ ๔.๑

วงรอบที่ ๑ เรื่อง เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย

วงรอบที่ ๒ เรื่องการควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์

๔. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนานักเรียน ใช้เวลาใน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ จำนวน ๖ ชั่วโมง ดังนี้

วงรอบที่ ๑ ๑๐ สค. ๖๖ – ๒๔ สค. ๖๖ (๓ ชั่วโมง)

วงรอบที่ ๒กพ. ๖๗ -กพ. ๖๗ (๓ ชั่วโมง)

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกปฏิบัติซึ่งมีอยู่หลายทาง เป็นแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ อาจ ตัดสินใจกระทำการใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง การตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยาก สลับซับซ้อนและมีวิธีการแก้ปัญหามากกว่าหนึ่งวิธีอยู่เสมอ ผู้ตัดสินใจ เป้าหมายอย่างดีที่สุดและเกิดผลสูงสุด (กานดาวดี มณีวรรณ, 2561) ทักษะการตัดสินใจ เป็นความสามารถที่ต้องใช้เหตุผล ความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์มาคิด วิเคราะห์และหาทางออกที่ดีที่สุด เพื่อให้การตัดสินใจนั้นเป็นไปตามเป้าหมายและมีแนวทางแก้ไขที่ดีที่สุดสำหรับ ตนเองและผู้อื่นด้วย การฝึกทักษะการตัดสินใจ โดยเรียนรู้กระบวนการต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ดังนี้

๑. นำปัญหามาหาสาเหตุในการแก้ไขและตัดสินใจที่จะแก้ปัญหานั้น

๒. ฝึกค้นหาตนเอง ทำความเข้าใจตนเอง หาข้อดี ข้อเสียของตนเอง

๓. พิจารณาตนเองว่าต้องการอะไร ไม่ต้องการอะไร

๔. เมื่อพบปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ ให้นำปัญหามาฝึกวิเคราะห์หาสาเหตุแนวทางแก้ไข และลองตัดสินใจแก้ปัญหานั้นด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

วงรอบที่ ๑

๑. พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย และทดสอบหลังเรียน

๓. บันทึกผลสรุปผลที่ได้จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในวงรอบที่ ๑

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย

เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย เวลา ๓ ชั่วโมง

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

วงรอบที่ ๑ เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย

ที่	คะแนน				สรุปผลการประเมิน			
	ใบกิจกรรม ชุดที่ ๑ (๑๐)	ใบกิจกรรม ชุดที่ ๒ (๑๐)	ใบกิจกรรม ชุดที่ ๓ (๑๐)	สอบหลังเรียน (๒๐)	รวม (๕๐)	ร้อยละ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	๗	๗	๑๐	๑๕	๓๙	๗๘	✓	
๒	๗	๗	๑๐	๑๔	๓๘	๗๖	✓	
๓	๘	๙	๙	๑๘	๔๔	๘๘	✓	
๔	๘	๑๐	๑๐	๑๙	๔๗	๙๔	✓	
๕	๗	๑๐	๗	๑๗	๔๑	๘๒	✓	
๖	๗	๙	๑๐	๑๗	๔๓	๘๖	✓	
๗	๘	๗	๗	๑๖	๓๘	๗๖	✓	
๘	๗	๗	๙	๒๐	๔๓	๘๖	✓	
๙	๑๐	๗	๗	๑๖	๔๐	๘๐	✓	
๑๐	๖	๗	๗	๑๘	๓๘	๗๖	✓	
๑๑	๖	๗	๑๐	๑๗	๔๐	๘๐	✓	
๑๒	๘	๘	๙	๑๘	๔๓	๘๖	✓	
๑๓	๘	๑๐	๑๐	๑๗	๔๕	๙๐	✓	
๑๔	๘	๑๐	๑๐	๑๖	๔๔	๘๘	✓	
๑๕	๘	๙	๑๐	๑๘	๔๕	๙๐	✓	
๑๖	๘	๘	๗	๑๖	๓๙	๗๘	✓	
๑๗	๘	๗	๑๐	๑๘	๔๓	๘๖	✓	
๑๘	๘	๑๐	๑๐	๑๗	๔๕	๙๐	✓	
๑๙	๘	๗	๗	๑๘	๔๐	๘๐	✓	
๒๐	๘	๑๐	๑๐	๑๙	๔๗	๙๔	✓	
๒๑	๘	๗	๑๐	๑๖	๔๑	๘๒	✓	
๒๒	๘	๑๐	๗	๑๗	๔๒	๘๔	✓	
๒๓	๘	๙	๑๐	๑๖	๔๓	๘๖	✓	
เฉลี่ย	๗.๖๙	๘.๓๔	๘.๙๕	๑๗.๐๘	๔๒.๐๘	๘๔.๑๗	✓	

จากตารางพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรม
ไทยหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ ๔๒.๐๘ (จากคะแนนเต็ม ๕๐)
หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๗ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า นักเรียนจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๘๐)

๒. ผลการศึกษาทักษะชีวิต(การตัดสินใจ)ของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

วงรอบที่ ๑ เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทย

เลขที่	การตัดสินใจเลือก	การทำงานกลุ่ม	การมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในชั้นเรียน	รวม	ระดับคุณภาพ
	คำตอบ	(๑๐)	(๑๐)	(๕๐)	
	(๓๐)				
๑	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๒	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๓	๒๔	๗	๑๐	๔๑	ดี
๔	๒๕	๗	๑๐	๔๒	ดี
๕	๒๕	๗	๑๐	๔๒	ดี
๖	๒๔	๗	๑๐	๔๑	ดี
๗	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๘	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๙	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๑๐	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๑๑	๒๒	๗	๑๐	๓๙	ดี
๑๒	๒๓	๘	๑๐	๔๑	ดี
๑๓	๒๕	๘	๑๐	๔๓	ดี
๑๔	๒๕	๘	๑๐	๔๓	ดี
๑๕	๒๔	๘	๑๐	๔๒	ดี
๑๖	๒๓	๘	๑๐	๔๑	ดี
๑๗	๒๒	๘	๑๐	๔๐	ดี
๑๘	๒๕	๘	๑๐	๔๓	ดี
๑๙	๒๒	๘	๑๐	๔๐	ดี
๒๐	๒๕	๘	๑๐	๔๓	ดี
๒๑	๒๒	๘	๑๐	๔๐	ดี
๒๒	๒๕	๘	๑๐	๔๓	ดี
๒๓	๒๔	๘	๑๐	๔๒	ดี
เฉลี่ย	๒๓.๓๔	๗.๕๒	๑๐	๔๐.๘๖	ดี

จากตารางพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีทักษะชีวิต(การตัดสินใจ) เรื่องการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเพศตามวัฒนธรรมไทยหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ ๔๐.๘๖ (จากคะแนนเต็ม ๕๐) หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗๒ เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่านักเรียนจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๘๐)

จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีทักษะชีวิต(การตัดสินใจ) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมและจัดทำใบกิจกรรมและกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนจากผลการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง แต่สำหรับระดับความรู้และความสามารถของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ครูควรให้คำแนะนำนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรจัดชุดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจำนวนเนื้อหาที่สอน เพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนและการค้นคว้าอีกทั้งนักเรียนยังสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

จากผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนมีทักษะชีวิต(การตัดสินใจ)เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้ง ดังนั้นครูควรนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปพัฒนาต่อยอดในการเรียนรู้เนื้อหาอื่นต่อไป